

2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS
GROSS DOMESTIC PRODUCT

METODOLOĢIJA	METHODOLOGY
<p>Iekšzemes kopprodukts ir valsts teritorijā saražoto gala produktu un veikto pakalpojumu summārā vērtība noteiktā laika periodā. To var aprēķināt, izmantojot datus par iekšzemes kopprodukta ražošanu, izlietojumu un ienākumiem gan faktiskajās, gan salīdzināmajās cenās. No 2008.gada 3.ceturkšņa salīdzināmo cenu rādītājiem par aprēķinu bāzi tiek lietots iepriekšējais kalendārais gads, un rādītāju absolūtās vērtības salīdzināmās cenās tiek publicētas 2000.gada vidējās cenās, bet dinamika – ķēdes indeksu veidā. Biļetenā pieejamas tabulas par ražošanas, izlietojuma un ienākumu aspektiem.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ražošanas aspekta, vispirms nosaka preču un pakalpojumu izlaidi un starppatēriņu. <i>Preču un pakalpojumu izlaidi</i> apkopo ekonomiskās darbības rezultātus par visām saimnieciskajām vienībām, ieskaitot pašnodarbinātās personas. Preču un pakalpojumu izlaidi uztver bāzes cenās, tas ir, vērtībā, kuru ražotājs saņem no pircēja par katru saražoto preces vai pakalpojumu vienību. To nosakot, neņem vērā par vienību maksājamos produktu nodokļus un saņemamās subsīdijas, kā arī atsevišķi aprēķinātos transporta izdevumus. <i>Produktu nodokļi</i> ir tie, kurus maksā produkcijas realizācijas brīdī – pievienotās vērtības, muitas un akcīzes nodokļi.</p> <p><i>Starppatēriņš</i> ietver preču un pakalpojumu vērtību, kas ražošanas izmaksu veidā pārskata periodā izlietota produkcijas ražošanai.</p> <p>Atskaitot no preču un pakalpojumu izlaides bāzes cenās starppatēriņu, iegūst <i>pievienoto vērtību</i> bāzes cenās. Pieskaitot tai produktu nodokļu neto vērtību, iegūst <i>iekšzemes kopproduktu</i>.</p> <p>Iekšzemes kopprodukta aprēķiniem tiek izmantota operatīvā statistiskā informācija par ražošanas attīstību tautsaimniecības nozarēs. Tomēr, aprēķinot pievienotās vērtības apjoma izmaiņas, tiek ņemta vērā arī tā daļa, kas nav uztverta operatīvajos pārskatos. Tāpēc starp publicētajiem atsevišķu nozaru produkcijas ražošanas tempiem un pievienotās vērtības pieaugumu nav tiešas atbilstības.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no izlietojuma aspekta, apkopo informāciju par preču un pakalpojumu gala izlietojumu, tas ir, tādu izlietojumu, kas nesaistās ar ražošanas izdevumiem. Gala izlietojumu veido mājsaimniecību un valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi, izlietojums kopējā kapitāla veidošanai un starpība starp preču un pakalpojumu eksportu un importu.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ienākumu aspekta, apkopo informāciju par ekonomiskās darbības primārajiem ienākumiem. Šo ienākumu galvenie veidi ir: darbinieku atalgojums, ražošanas un importa nodokļi un ienākumi, kas sākotnēji paliek ražotāja rīcībā – darbības koprezultāts un jauktais kopienākums. Uzņēmējdarbības darbības koprezultāta pamatelements ir peļņa. Mājsaimniecības jauktais kop-ienākums ietver ne tikai uzņēmuma īpašnieka kā uzņēmēja peļņu, bet arī nosacītu atlīdzību par īpašnieka un viņa ģimenes locekļu darbu, kas nav nošķirama no peļņas.</p>	<p>Gross domestic product is the total value of final products and services produced in the country within a specified period. It is calculated using data on production, use and income of gross domestic product at both current and constant prices. Starting with 3rd quarter of 2008 previous calendar year is used as calculation basis for constant prices' indicators, and absolute values of indicators at constant prices are published at average prices of 2000, but dynamics - in form of chain indices. This bulletin provides tables on the production, expenditure and income approaches.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the production side, first the output of goods and services and intermediate consumption are determined. Output of goods and services summarizes the result of economic activity of all economic units including self-employed persons. Output of goods and services is shown at basic prices, that is, the amount receivable by the producer from the purchaser for a unit of a good or service produced as output minus any tax payable, and plus any subsidy receivable, on that unit as a consequence of its production or sale. It excludes any transport charges invoiced separately by the producer. Taxes on products are those which are paid at the moment of sales of production, that is, value added tax, customs duties and excise tax.</p> <p>Intermediate consumption includes the value of goods and services that as production costs have been used up for the output of goods in the reporting period.</p> <p>By subtracting intermediate consumption from the output of goods and services (at basic prices), value added is obtained at basic prices. By adding to the latter the net value of taxes on products, gross domestic product is obtained.</p> <p>The calculation of gross domestic product is based on current statistics reflecting output in all sectors of the national economy. However, in order to calculate changes in the value added, that part of the economy, which is not captured by current reports, is also taken into account. Output growth rates are, therefore, not quite consistent with the growth rates of the value added.</p> <p>The final use is recorded on the expenditure side of gross domestic product. It is the consumption of goods and services that is not linked to production cost in the given period. Final uses are formed by the final consumption expenditure of households and general government, uses for gross capital formation and the balance of exports and imports of goods and services.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the income approach, information on primary incomes from economic activity is compiled. The main kinds of primary incomes are the following: compensation of employees, taxes on production and imports as well as incomes such as gross operating surplus and gross mixed income, which at first remain at the disposal of the entrepreneur. Profit is the basic element of gross operating surplus. Mixed income of households consists not only of the profit made by the enterprise owner due to his entrepreneurial activity but also includes implicit labour remuneration for the owner's and his family members' work that cannot be separated from profit.</p>

2.1. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA APJOMS UN INDEKSI
 GROWTH RATES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

Periods Period	Tūkst. Ls/ Thsd LVL		2000.gada salīdzināmās cenās, procentos chain-linked (reference year 2000), as per cent				
	faktiskajās cenās at current prices	2000. g. salīdzināmās cenās chain-linked (reference year 2000)	sezonāli neizlīdzināti seasonally unadjusted		sezonāli izlīdzināti seasonally adjusted		
			pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	
2007	14779810	8691656	110.0	110.0	110.0	110.0	
2008	16274496	8296089	95.4	95.4	95.4	95.4	
2009	13244321	6801469	82.0	82.0	82.0	82.0	
2008	I-III	3757816	1888806	78.0	100.5	97.7	102.9
	IV-VI	4162501	2081839	110.2	98.2	97.8	97.3
	VII-IX	4167513	2154611	103.5	94.8	98.6	94.3
	X-XII	4186666	2170833	100.8	89.7	94.7	89.2
2009	I-III	3311112	1551725	71.5	82.2	89.3	81.5
	IV-VI	3397967	1699173	109.5	81.6	99.6	83.0
	VII-IX	3247863	1746050	102.8	81.0	96.0	80.8
	X-XII	3287379	1804521	103.3	83.1	97.1	82.9

2.2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS PA DARBĪBAS VEIDIEM
 GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY
 (tūkst. Ls/ thsd LVL)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
Faktiskajās cenās/ At current prices						
	Iekšzemes kopprodukts	4186666	16274496	3287379	13244321	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	3806814	14619933	2986900	11950145	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	92361	440776	91594	356482	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	3867	12933	3477	11859	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	14015	59461	12207	56059	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	350499	1538682	316377	1151899	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	137367	411075	124314	425521	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	351145	1298382	181739	774300	Construction
G-O	Pakalpojumi	2857560	10858624	2257192	9174025	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	595926	2525853	419664	1821308	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	53154	240386	36154	162280	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	384569	1567654	329980	1360049	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	242569	923948	190417	812387	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	688323	2560268	608723	2379513	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	391874	1180864	273875	988032	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	204929	752045	163058	685843	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	118943	413986	101953	375093	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	177273	693620	133368	589520	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	379852	1654563	300479	1294176	Taxes on products (less subsidies)

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
2000.gada salīdzināmajās cenās/ Chain-linked (reference year 2000)						
	Iekšzemes kopprodukts	2170833	8296089	1804521	6801469	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	1951797	7508343	1659513	6297298	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	50687	236580	56438	245040	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	2414	8384	2753	8596	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	6767	29634	6279	29044	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	202244	837353	183981	676264	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	57048	195834	58708	181930	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	167361	626944	102927	416493	Construction
G-O	Pakalpojumi	1465276	5573614	1248427	4739931	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparatūras un iekārtu remonts	390480	1590336	267945	1133647	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	22213	107914	15993	71282	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	262625	1054120	235647	898446	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	108497	369268	93363	322831	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	332912	1237054	334944	1235210	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	148465	461530	130937	419629	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	79044	282140	71483	260253	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	44327	168270	42268	154743	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	76713	302982	55847	243890	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	219036	787746	145008	504171	Taxes on products (less subsidies)

2.3. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA INDEKSI PA DARBĪBAS VEIDIEM INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY (2000.gada salīdzināmajās cenās; % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu/ chain-linked (2000=100); % of corresponding period of previous year)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
	Iekšzemes kopprodukts	89.7	95.4	83.1	82.0	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	91.8	97.1	85.0	83.9	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	97.5	99.5	111.3	103.6	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	96.6	103.9	114.0	102.5	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	97.4	102.5	92.8	98.0	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	88.5	93.5	91.0	80.8	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	91.9	97.6	102.9	92.9	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	89.1	97.4	61.5	66.4	Construction
G-O	Pakalpojumi	92.4	97.5	85.2	85.0	Services

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	82.8	91.7	68.6	71.3	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	70.8	89.3	72.0	66.1	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	98.0	101.1	89.7	85.2	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	82.0	93.4	86.1	87.4	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	99.7	101.5	100.6	99.9	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	100.9	100.8	88.2	90.9	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	99.8	100.5	90.4	92.2	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	99.3	100.8	95.4	92.0	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	99.1	101.3	72.8	80.5	Other community, social and personal service activities

2.4. KOPĒJĀS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS SADALĪJUMS PA DARBĪBAS VEIDIEM

GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY

(faktiskajās cenās; procentos/ at current prices; in per cent)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	100.0	100.0	100.0	100.0	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	2.5	3.0	3.0	3.0	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	0.1	0.1	0.1	0.1	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	0.4	0.4	0.4	0.5	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	9.2	10.5	10.6	9.6	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	3.6	2.8	4.2	3.6	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	9.2	8.9	6.1	6.5	Construction
G-O	Pakalpojumi	75.0	74.3	75.6	76.7	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	15.6	17.3	14.1	15.2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	1.4	1.7	1.2	1.4	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	10.1	10.7	11.0	11.4	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	6.4	6.3	6.4	6.8	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	18.1	17.5	20.4	19.9	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	10.3	8.1	9.2	8.3	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	5.4	5.1	5.4	5.7	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	3.1	2.8	3.4	3.1	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	4.6	4.8	4.5	4.9	Other community, social and personal service activities

2.5. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA IZLIETOJUMS
 EXPENDITURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
 (tūkst. Ls/ *thsd LVL*)

Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
	X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
<i>Faktiskajās cenās/ At current prices</i>					
Iekšzemes kopprodukts	4186666	16274496	3287379	13244321	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	3374883	13273399	2650423	10858363	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	2456581	10065432	1937303	8064420	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	918302	3207967	713120	2793943	final consumption expenditure of general government
Kopējā kapitāla veidošana	1265308	5129646	590786	2509940	Gross capital formation
kopējā pamatkapitāla veidošana	1314715	4777275	752975	2822777	gross fixed capital formation
krājumu izmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	-49 407	352 371	-162189	-312837	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	1632486	6792199	1513300	5585792	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	2086011	8920748	1467130	5709774	Import of goods and services (less)
<i>2000.gada salīdzināmajās cenās/ Chain-linked (reference year 2000)</i>					
Iekšzemes kopprodukts	2170833	8296089	1804521	6801469	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	1805850	7171586	1489942	5729920	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	1434410	5947634	1171618	4618060	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	371440	1223952	318324	1111860	final consumption expenditure of general government
Kopējā kapitāla veidošana	650007	2489310	342426	1242286	Gross capital formation
kopējā pamatkapitāla veidošana	740674	2633470	455936	1640986	gross fixed capital formation
krājumu izmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	865862	3589047	811676	3089477	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	1150886	4953854	839523	3260214	Import of goods and services (less)

2.6. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS IENĀKUMU ASPEKTS
 GROSS DOMESTIC PRODUCT BY INCOME APPROACH
 (faktiskajās cenās; tūkst. Ls/ *at current prices; thsd LVL*)

Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
	X-XII	I-XII	X-XII	I-XII	
Iekšzemes kopprodukts	4186666	16274496	3287379	13244321	Gross domestic product
Darbinieku atalgojums	2061197	8079117	1375945	6064770	Compensation of employees
darba alga	1762876	6978096	1137953	5001645	wages and salaries
darba devēju sociālās iemaksas	298321	1101021	237992	1063125	employers' social contributions
Ražošanas un importa nodokļi	407625	1800104	344786	1429214	Taxes on production and imports
Subsīdijas (mīnus)	55875	304114	36473	255675	Subsidies (less)
Darbības koprezultāts un jauktais ienākums, bruto	1773719	6699389	1603121	6006012	Operating surplus and mixed income, gross